

קרב עם תמיד של בין הערביים מהטעם שיתבאר להלן.

ואחר כך ממשיך בעבודת היום, בהגדלת השעירים, ובעבודת החטאות הפנימיות.

ואחר כך, לאחר עבודת פר ושעיר הפנימיים, ב-ו-ב מקריב את השעיר הנעשה בחוץ.

ולמרות שהוא קרבן מוסף, אין הוא קרב עם שאר קרבנות המוסף עם תמיד של שחר, משום שנאמר בו [במדבר כט] "שעיר עזים אחד חטאת — מלבד חטאת הכפרים".

והיינו, שתחילה יש להקריב את שעיר החטאת הפנימי, והוא קרב לאחר קרבנות מוסף, ורק לאחר מכן מקריבים את השעיר החיצון.

ואחר כך מקריב את אילו ואילו העב.

ואחר כך אימורי חטאת.

ואחר כך תמיד של בין הערבים.

ומבאר הגמרא: מאי טעמא דרבי אליעזר? מדוע לדעתו מקריב את קרבנות המוספים של יום הכיפורים עם תמיד של בין הערביים, בניגוד לשאר הרגלים שבהם קרב קרבן מוסף עם תמיד של שחר?

משום דעביד כדכתיב, עושה כסדר הכתוב בתורה.

עביד ברישא את קרבנות פר ושעיר הפנימיים דתורת כהנים, בחומש ויקרא.

והדר ואחר כך עביד מקריב את קרבנות המוסף דחומש הפקודים [בפרשת פנחס בספר במדבר.

ותו איבעיא להו: פר העולה לרבי אליעזר, דשייריה ולא הסביר מתי מקריבים אותו — אימת עביד ליה?

ותו הסתפקו: בין לרבי אליעזר בין לרבי עקיבא, אימורי חטאת — אימת עביד להו?

אמר רבא: לא משכחת לה מתקנתא, לא תמצא סדר העבודה מתוקנת בשלימות במשניות, אלא כך תמצאנה:

או לפי רבי אליעזר — דתנא ששנה את שיטתו בברייתא בדבי בבית מדרשו שמואל.

או לפי רבי עקיבא — כדשנינו בתוספתא.

דתנא דבי שמואל:

רבי אליעזר אומר: יצא ועשה אילו ואילו העב, ואימורי חטאת.

אבל פר העולה ושבעת כבשים ושעיר הנעשה בחוץ — כולם נעשים עם תמיד של בין הערבים.

רבי עקיבא דתוספתא — מאי היא?

דתניא, רבי עקיבא אומר: פר העולה ושבעת כבשים — עם תמיד של שחר היו קרביין.

לפי שנאמר כלל בכל קרבנות מוסף של הרגלים, ויש ללמוד מהם את קרבנות המוסף של יום הכיפורים:

[במדבר כח] "מלבד עלת הבקר אשר לעלת התמיד תעשו את אלה [קרבנות מוסף]". והיינו שיש לסמוך את עשיית קרבנות מוסף מיד לאחר הקרבת התמיד של שחר.

מלבד שעיר החטאת הנעשה בחוץ, שהוא

הכבשים להקריבם גם עם תמיד של בוקר וגם עם תמיד של ערב?

לפי שתרי קראי כתיבי, שמהם אפשר ללמוד אימתי מקריבים ביום הכיפורים את קרבנות המוספים:

כתיב בקרבנות מוספי המועדים, "מלבד עלת הבקר", המלמד שיש להקריב את המוספים לאחר תמיד של שחר ומכאן יש ללמוד גם ליום הכיפורים.

ומאיך **כתיב** ביום הכיפורים [ויקרא טז] "ויבא ועשה את עלתו".

הלכה, עביד חלק מנייהו הכא, וחלק מנייהו הכא.

ובמאי קא מיפלגי?

רבי יהודה סבר: עביד רק חד מהכבשים עם תמיד של בוקר, כדכתיב "מלבד עלת הבקר". והדר עביד עבודת היום ואינו מקריב עתה ששה כבשים — דילמא חולשא חליש כהן גדול, ויקשה לו להמשיך בעבודת היום, שבה נעשית עיקר הכפרה.

ורבי אלעזר ברבי שמעון סבר: כיון דאתחיל במוספים — עביד ששה, דילמא פשע ולא יעשם אחר כך.

ומה שחששת שמא יחלש הכהן הגדול בעשיית ששת הכבשים בבוקר, אין לחוש לכך, דלגבי עבודת היום — זריז הוא.

ומבאר הגמרא את דין האיל של הציבור:

דכולי עלמא, רבי אלעזר ורבי עקיבא, מיהת — רק חד איל של ציבור הוא מקריב.

וטעמו של רבי עקיבא — כדקתני טעמא במוספי הרגלים [במדבר כח] "מלבד עלת הבקר אשר לעלת התמיד".

אלמא, מוספין — עם תמיד של שחר עביד להו. ומכאן נלמד למוספי יום כיפור.

וחזרת הגמרא לבאר את שיטת רבי אליעזר:

ורבי אליעזר, מובן אמנם זה שהוא חולק על רבי עקיבא ואינו לומד את מוסף יום הכיפורים משאר הרגלים, אלא עושה כסדר המקראות ביום הכיפורים.

אבל האי "מלבד הטאת הכפרים", שדרש ממנו רבי עקיבא שיש להקדים את השעיר החיצון לאילו ולאיל העם — מאי עביד ליה? והרי פסוק זה אמור ביום הכיפורים עצמו, ולא בשאר רגלים.

ומשנינן: ההוא קרא — מיבעי ליה לומר: על מה שזח השעיר הפנימי מכפר זה השעיר החיצון מכפר.

וממשיכה הגמרא להביא את דברי התוספתא:

רבי יהודה אומר משמו של רבי עקיבא:

אחד מן שבעת הכבשים קרב עם תמיד של שחר, וששה כבשים קרבים עם תמיד של בין הערבים.

רבי אלעזר ברבי שמעון אומר משמו של רבי עקיבא: ששה כבשים קרבין עם תמיד של שחר, ואחד עם תמיד של בין הערבים.

ומבאר הגמרא: מאי טעמייהו דרבנן, רבי יהודה ורבי אלעזר ברבי שמעון, משמו של רבי עקיבא, שמפצלים את הקרבת שבעת

כמאן — כרבי.

דתניא: רבי אומר: איל אחד האמור כאן, בפרשת אחרי מות, בסדר עבודת יום הכיפורים, הוא אותו האיל האמור בחומש הפקודים, בענין המוספים של יום הכיפורים.

רבי אלעזר ברבי שמעון אומר: שני אילים הן, אחד האמור כאן, ואחד האמור בחומש הפקודים.

מאי טעמא דרבי?

דכתיב גם כאן וגם בחומש הפקודים "איל אחד". ו"אחד" הוא קרא מיותר, ללמדך שכונת הכתוב לאיל אחד בלבד.

ורבי אלעזר ברבי שמעון: מאי אחד — שיביא איל מיוחד מובחר שבעדרו.

ורבי — נפקא ליה למובחר שבעדרו בכל הקרבנות מ"מבחר נרדף". [נדריכם. דברים יב]

ורבי אלעזר ברבי שמעון: חד קרא של מובחר הוא בקרבנות חובה, וחד בקרבנות נדבה.

וצריכי להשמיענו דין מובחר בשניהם, לפי שיש צד לומר שהנדבה צריכה להיות מובחרת כדי שתתקבל ברצון, ויש צד לומר שהחובה צריכה להיות מובחרת כדי שיצא יפה ידי חובתו.

שנינו במשנה: קידש ידיו ורגליו.

תנו רבנן: [ויקרא טז] "ובא אהרן אל אהל מועד" — למה הוא בא?

להוציא את הכף ואת המחתה.

שכל הפרשה כולה של סדר העבודה נאמרה ע"א-א על הסדר, חוץ מפסוק זה, שכניסתו להוצאת הכף והמחתה נעשתה מאוחר מהאמור כאן.

מאי טעמא?

אמר רב הסרא: גמירי מהלכה למשה מסיני כי חמש טבילות ועשרה קידושין טובל כהן גדול ומקדש בו ביום.

ואי אמרת כסדרן כתיבי, והוצאת הכף והמחתה היא מיד בסיום העבודות הפנימיות, נמצא שרק פעם אחת מחליף הכהן הגדול את בגדיו מבגדי זהב לבגדי לבן, ואחר כך חוזר לבגדי זהב וממשיך בהם עד גמר עבודתו.

ואם כן, לא משכחת לה אלא שלש טבילות, האחת בבוקר עם תחילת העבודה, והשתיים לפני לבישת בגדי לבן ולאחריהם, ורק ששה קידושין.

מתקיף לה רבי זירא: הרי גם אם נאמר שמוציא מיד את הכף והמחתה, יש עדיין אפשרות שצריך להחליף את בגדי הלבן פעמיים. כי:

ודילמא מפסיק ליה שוב בין זהב ללבן בעשיית השעיר הנעשה בחוץ!?

ויכולה כל הפרשה להאמר כסדר.

אמר אביי: אמר קרא "ויצא ועשה את עלתו" — מיציאה ראשונה עביד אילו ואיל העם. והיא נעשית בבגדי זהב, ורק לאחריה יתכן לו להכנס להוציא את הכף והמחתה.

רבא אמר: מכאן יש להוכיח שאין הפסוק של הוצאת הכף והמחתה נאמר על הסדר,